M. T. B. COLLEGE, SURAT
Manuscripts Library

No. Ref.
Ser. 243

Title: Dvadasa Bhavanam Falani

Patel

243

Incomplete

Dwādasha Bhāvānām Falani		Title
		Author
	द्वादश भावानां फलानि	Editor
		Year, Vols.
		Publisher
243		Remarks

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ द्वादशानां भावफलानि निरूप्यते ॥ त्रिलग्नं द्वादशाख्य विश्व
व विलसच्चक्रं च तत् । तान्यसेच्छ्याद्वादशराशयो ति विशदाबाभोगमार्गे क्रमात् ॥ श्री
मत्स्यान्त नक्षत्रराः स्फुटतरा राशयो यत्र स्थिता स्तेभ्यः साधु फलं समानं सुधिया
या च्यं हितो सगमात्र ॥ १ ॥ रूपं तथा जन्म विनिर्णयश्च चिह्नानि जातिर्वयसः प्रमाणं ॥ सुखा
नि दुःखान्यपि साहसं च लग्ने विलोक्यं खलु सर्वमेतत् ॥ २ ॥ विलोकिते सर्व रवग्रैर्वि
लग्नेलीलाविलासैः सहितो बलीयान् ॥ ऊदीर्घपालो विपुलायुरेव जयन्नक्रो कोरि
कुलस्य हंता ॥ ३ ॥ सौम्यास्त्रयो लग्नगता यदि स्युः कुर्वंति जातं नृपतिं विनीतं ॥ पापा
स्त्रयो क्रूर नरं दरिद्र शोकैयुतं निर्तीतं बहु जन्दः कष्टं ॥ ४ ॥ लग्नाद्व्ययेष्टमषडष्टमेषु सुमदाः
पापैर्न युक्ते द्विजमंत्री दंडपतिः क्षितेरधिपतिः स्त्रीणां बहूनां पतिः ॥ दीर्घायुर्गदवर्जि
तो गतभयः सौंदर्यसौख्यान्वितः ॥ ५ ॥ लग्नस्थितो यदि नरेश्वरैर्निगदितो मर्त्यैः प्रसन्नः सदा ॥ ६ ॥
यदि न वा तिमिरप्रकृतनोऽभवेत तनुगतारविराकुकुजार्कजा ॥ रुधिरपांडुकरापरितापदा
शुभ नरा गदघातकरा विदुः ॥ ७ ॥ तनुगतं नवखेचरमंदिरं त्रिदशपूज्यशशांकस
मन्वितं ॥ शिरसिघातगदानिजपत्नयुन् भवति नाविकलो जठरामयं ॥ ८ ॥ रवि सुत
तनुसंस्थे खलमध्यगे स्वपतिना नयुतं न च विदितं ॥ सुनतिसारगदिनयमामयामठ
रकान्ती कटी ख्यबर्ति जामी ॥ ९ ॥ गुरुशशांकबुधास्फुजितास्तनो मधुमिथुलिकरा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ नीचग्रहफलं ॥ दासो दिनेशो स्वजनाच्चुतः स्याद्दुर्भगो को
रजनीकरः स्यात् ॥ नीचस्थनर्यो व्यसनी च नीचे स्वज्ञातिविरोधनिचसंस्थः ॥ १ ॥
हीनापमानी मलिनश्च जीवे शुक्रः स्वनेत्रोपि मो मृतस्त्रीः ॥ विपन्नशिरोरुजो विलो
गता धी विगर्हितस्य चौररत्नस्य राहो ॥ २ ॥ ध्यान्यान्नरागी दोषयुतोतिदीनो मुखोदरिद्री
नरतस्त्री नीचे ॥ गुरुर्वीविधर्मास्थिलसैः विचेष्टो निचोपरः प्रेष्यपरः अनुन्निः ॥ ३ ॥
पंचपंनस्थार्णकलत्रगेहे षट् नीचगामी निशादारतस्य ॥ उच्चस्थितेषु कूर्तिसुमसल
वित्तं दुर्गं वरं सभ्य ग्रहैश्च नीचैः ॥ ४ ॥ अथ स्वोच्चग्रहफलं ॥ महांतमुग्रं धनिनं दी
नेशोपि सौम्यं सुधांकरसुतां विदु ॥ स्वोच्चेके कुजोदुप्रसहैच्चसुरं करोति तेजस्विन
सुअतं च ॥ ५ ॥ मेधाविनं नाकू निपुणं कलाढ्यं चंद्रात्मजः स्वोच्चगतः करोति ॥ वि
द्वान्नमठान्नोन्नपशु जितं च धर्मान्वितं देवगुरुप्रसिद्धौ ॥ ६ ॥ निलासहास्यं सुतगीत
वित्तं सुतः सुवेषवनिताप्रियं च ॥ नहि पतेलेध्व नियोगशुक्र स्थिते प्रसूते दिनना
थपुत्रे ॥ एकोपि रुचसुफल प्रदिष्टैः द्वौ स्वोच्चगौ कीर्तिसुखापदौ स्तः ॥ त्रयो विदध्युः
प्रतिमासमेतं सेनापुरं रन्दकमिश्वरं च ॥ ७ ॥ दाता सुकीर्तिर्नृपतिसन्मुध्यः च तुं
प्रति ... स्वोच्चगतेषु भूपाः ॥ विवर्धकोशः प्रथितो नृपाणां श्रेष्ठो भवेत्पंचखगेषु षिव ॥ ८ ॥
त्रिरुच्चोपगतेसु भूपाः ॥ विवर्धकोशः प्रथितो नृपाणां श्रेष्ठो भवेत्पंचखगेसुषिव ॥ ९ ॥
स्यादुर्गराजः स्वजने ... महाबलः सर्वसुखाकुपेतः ॥ समुद्रपर्यंत वसुंधरे
शास्स्प्त ग्रहै स्वोच्चगतैस्तु कि त्रिं ॥ १० ॥ एकोपि विख्यात बलप्रतापी स्वोच्चे ... से

१० ...

स्थोन्नपतितजस्सु ॥ तस्थानकालादिवसेस्तुहङ्गिः दृष्टोयुतः सहगुरु विन्नमीशं ॥१३॥ इति त्रिकोण
भवनाश्रयफलं ॥ विषादमन्तो रिपुग्रहेद्गरिडिद्रुड्रोगी सांप्रीतिकरः करोति ॥ व धर्मे सा
रोरिकुलं कुशीलदुःखितं वा कृविकलेचनुरवी ॥१४॥ सुखं स्त्रुरू क्लौ च मनसा धर्मे रोक्षि
पोषमूस्वं त्यजुतेकुमित्रं ॥ करोति मन्दो रोग्र हृदरोइंत्र्याधे धर्मे शोकेरूपतप्तदेहं ॥१५॥
कुकर्मबंधुव्यसनेप्रतप्तं पंचार्थ दैन्यामयदुःखितं च ॥ विकल्प विन्नस्तुतलुरिपो नैस्व
त्तासनस्थानं चित्तं च ॥१६॥ इति शत्रुफलं ॥ अथ स्वग्रहफलं ॥ उद्योत उग्रस्तारुणी स्वगेह
धर्मेमनः स्वीप्रियदर्शनोक्तेः ॥ आद्य स्वतो भूमिसुतेन चंडे स्वर्दे बुधेचेबुर्णो बुधस्य ॥१७॥
ज्ञानसुखे दृष्टः कृतिकाम्यवित्तस्वजीवीयसुतः प्रीयरागकारी ॥ स्यान्नानवोदुःखविवर्जि
तस्यात्तके स्वरो निभयग्रतोपयाति ॥ [illegible] द्रुयोधुरस्त्रीस्थित योऽयं दिस्यात् कुराग्रणी
बंधुजनोपजीवान् ॥ द्वनियमास्थित्रिभुवं शावर्जं श्रीनृप रेशाप्यथितः खुवेशं ॥१८॥ न
हि या[illegible]लुल्पो धनिनः सुतास्त्रिसमन्वितः पंचग्रहे स्वसंस्थैः ॥ षड्भिन्नृपो नृपतिजः समन्ताः
स्यासप्तभिर्नृपतिपतिः स्वगृहे पि ॥१९॥ अथ मित्रग्रहफलं ॥ स्वस्वान्नदाता स्थिरसौहृदो रवौ
विवस्तुसुहृद्बन्धुमानयुक्तः ॥ सुहृद्धनारव्यराज्ञ्च लभ्यहिजे स्वाध्रो काय[illegible]र्युतौ तो पत्र
यतिहीनौ [illegible]जपेवसिष्ठो रविलकर्मकृत्तौमित्रं त्रियोगी तधनिचस्कुल्ले ॥ स्वधर्मेशको २
जनपालितस्सपरान्नतुष्मा स्यरजोहृज्जेचे ॥२०॥ ज्ञा भ्यां सुहृत्सप्तमस्या शुवृत्तिः स्त्रि
र्विलिप्तः स्वजनोपकारितुरंधरः स्याद्विजदेवभक्तस्सुग्रहस्थे सुतवित्तचतुष्टि ॥२१॥
पंचग्रहेषाप्रियघरः स्वहितौ सुहृज्जनानां न्नपसेवकश्च ॥ भोजीवषड्भिन्नृपतुल्यकर्म
स्वमैत्रीकृत नान्यपतिसमर्द्धः ॥२२॥ इति मित्रादिफलं ॥ तेजस्विधर्मवान्न[illegible]तासोम्यरवि
[illegible]प्रियः ॥ वं[illegible]मान्यदिजातो चवेन्नरः ॥२३॥ इतिजात[illegible]कफल[illegible]

नरोनाङ्गीतिसर ॥ [illegible] [illegible]कुलाद्भवी ना ॥२४॥ सुतस्थितो वा यदि सूर्तिवर्णि
हस्यातिराज्यगतः शशीकः ॥ नरस्तपस्वी विजितेंद्रियश्च स्याद्राजसेवी बुद्धिविराजमानः ॥२५॥
कुव्यायां चतुलाधरेसुरगुरुर्मे षेवृषेवा भृगुः सौम्ये वृश्चिकराशिगः शुभस्वगेहेद्दः ॥
जोसेस्थिती ॥ नूनंयातिनरोविचारचतुरो प्यौदार्यजातादरो नित्यानंदकरोगुरौ वेरत
रोनिष्ठायुरोविज्ञवान् ॥२६॥ षष्ठे स्मारो भवतो बुधस्तो नरो भवेत्शौर्यपरो नितां
तं ॥ स्वकर्मसामर्थ्यविचेविशोपात्परान्त्रिपाणी नृ कुगुणां श्चिनीतिः ॥२७॥ प्रसूति
काले किल यस्य जंतोः कर्क कैकेऊ स्वेन्मक रेमही जैः ॥ चौर्यप्रसंगोद्भवचंडदंडाछ्छा स्वा
दिनवीडानिजवंतिनूनं ॥२८॥ कुंभे च मीनेमीशुनात्विधने महासवेसक्य दिपाप सं८
स्वेदा ॥ कुचेष्टितः स्यात्सुरूपो निद्रातं न जेगा नूनं निधनं च तस्य ॥२९॥ यस्य प्रसूतौ
खलुनेधनस्थः सौम्यग्रहः सौम्यनिरीक्षितस्य ॥ तिर्यान्यनेकानिजवंतितस्य नर
स्य सम्यग्भसंयुतस्य ॥३०॥ बुधत्रिलागेन सुतेविलग्ने केंद्रस्थ चंद्रेणनिरीक्षितेच ॥
स्या शनिश्चैक्षि शीक्षित्रीयोगे मनाश्रितम्वो ॥ भूनंदनेविमंदनेतदान्नी स्यान्माननवो ने
नी [illegible]पांतराले चजवेत्कलाली ॥ कालार्क सूनुर्मंदनालयस्थः ॥
हीनकलेवरः स्वी [illegible]हृकगुल्मरोगैः ॥३१॥ शशीदिनेशस्य यदान
कलेवरंस्याद्विकलंचतस्याससूर्यगौ [illegible] ॥ एकत्रसंस्थौयदितोजनेतांल कलीविहीनोम
नोप्रेक्षो निदिनेशः शशिनोनवीशो ॥ मायोरिभावेनिधने धनेच निशाकरारकैश नैश्चरारव्याः ॥ बला
न्नुजः समनेनं ॥३२॥

इतिमूलका... ॥४॥

न्विता सेत्व निसा प्रुक तातेजोविहीनेन नयनेन कुर्यु ॥ ४४ ॥ पापास्त्रिषु त्राय गता नवंति वि
लोकिता निवसु रेक्षे यौगा ॥ कुर्वंति ते कारण विनाश नं च जा मित्र याता न वलु दंतपा
तं ॥ ४६ ॥ धन व्यय स्थान गत सुको च सौ वा कर्णरुजं करोति ॥ नन्दन ना य दि
तत्र संस्था दृग्दोषकारी कथितो मुनींद्रैः ॥ ४७ ॥ एते हि योगाः कथिताः मुनींद्रैः स्थांड व लीय
स्यन भूस्थ रस्य ॥ कल्प फलं तस्य च पाक काले सुनिर्णयाय स्य मति सुतेन ॥ ४८ ॥ विलग्न संस्थे
गुरु रके मा के तत्र सुहृद्गुरु रव्याति गुणं करोति ॥ चंद्र प्रभा क्षां प्रियं मातरं च सुत श्च रत्न
कमान नार्यं ॥ ४९ ॥ सौम्ये नूत क्षेत्र गा विनूतांग विद्वान विख्यात गुणं च सौम्यं ॥ सौरः पि
दु व्याधिविपत्ति दुःखं व्याधाहतं दोष परिच्युतं च ॥ ५० ॥ इति लग्न विः ॥ विलग्न मिदुंर विर स्तातेत्रै
पश्येल्लकरोत्स्वर्क सुतो रुगार्तं ॥ सौमो ऽपजीवे गुरु रूच सौम्यां च बुधेति बुधांशु भगं च सुतः ॥
॥ ५१ ॥ इति चंद्रः ॥ कुजो विलग्ने विषशस्त्र वध्य मले कः करोस कृसुतो ग्नि न धं ॥ पश्यश्च त्रिमा
नृत्रिपस्य मादो बुधो ग्नि कलो रिम धं प्रायं च ॥ ५४ ॥ गुरु गुरु दृष्टि म रोगदे हं पराध्ये वा सि
ज्य नियोग धीरं ॥ विशेष मर्यादय धर्म वस्यं सुतः पर स्त्री धनजी विनं च ॥ ५५ ॥ इति सौम ॥ पश्य
न्बुधं जन्मगतेंदु राशिस्थ योति हीनं द्युति मप्रदं च ॥ कवि कवि ना तिधने सुतः कु
दुं कुजो नीच मनुष्य मा किः ॥ ५६ ॥ इति बुध ॥ पश्यन्स्वं दु च गुरुं विलग्ने प्रख्यात सौहार्द धनी
नोतः स्यात् ॥ आरोग्य मा हंति कुजः सुतं वा सौर स्तु पश्यन्न विदधाति मानं ॥ ५८ ॥ इति गुरुः
सुक्रो धनायु प्रिय शास्त्र रवं च ज्ञानं बुधः कर्म विशिष्टतां च ॥ चंद्र जी वं विदधाति पश्यन्
आरोग्य विख्यात धना निसुक्रो ॥ ५९ ॥ इति गुरु ॥ पश्यन् विलग्ने न गुरु स्तु मर्को हि गंगना

धन
...न त स्त्र दिष्टः ॥ सुंदरी नार्य प्रसौख्य नाजं कुजो ऽर्कजो निस्त्र ख दारं ॥ ५० ॥ इति शनि ॥ इति
... सूतिका मय विचारः ॥ मूर्द्धैव मूर्धोदय संज्ञके षु प्रष्ठोदये षु प्रसव स्तवली
सु प्रसूतं ॥ तवेत्करा शामु त योदया स्वेह ष्टा शु भानां च सुखे न वाच्यं ॥ ५१ ॥
लाग्ने सिंह वृषे तत्र स्थे सौरि थवा कुजः ॥ राश्यांश सदृशे गात्रे जायते नाल वेष्टि
तः ॥ ५२ ॥ बुध तौ लस मायोगे यत्र तत्र समाश्रिते ॥ चंद्र सुतौ विशेषेण जायते नाल
वेष्टितः ॥ ५३ ॥ जीसं काष्टयु तं रवौ शशि यो रेस्यान्नूत नं मंदिरं दग्धं ना स्ते डि नरि
शिल्पि विलिप्तं सौम्ये ... वा कयतौ ॥ का तं चित्र युतं नवं ... गुरु स्तु तेजी सं नवे सूर्य
ज द्वारं केंद्र गतं तथाति बलिने लग्ने ... नो वा न दे ॥ ५४ ॥ श्यामा कारो गविन
स्थित र वेट तु ल्याः सुः सूतिका अनुदितो दित भाग संस्थे ॥ अंत बहि व मसुरे
तदिहान्य थान्ये लिम्बस्थिते ... तिः ... शयनं ग्रहे ॥ ५५ ॥ मीने ... वले
का च त्वारो वृष कुं नयो ॥ अन्ये लग्ने न वेत्री राशी सू तिका च वि चिंतये त् ॥ ५६ ॥
यथा राकु स्त था मोक्षा लग्न ... जगरे ॥ यथा सूर्य स्त थादी पं शा निलौ
हं प्रकीर्तितं ॥ ५७ ॥ व ... विंदु तत्र ... मानं सूर्य ... स्याद् ... दीप ... राहीद
... नानौ सौरि णा विदुसु के न ... तानी वीर्य हीनैः सतारौ ॥ ५८ ॥ शायि त ... तर
संस्था ... गत तु ल्याः सूतिका ... कृत्याः ॥ उदय ... न्ये तर गा बाह्या ... स्युः ... नत
... त्रि न वांशाः पादाः स्वस्थाङ्गा न्यंत राल न वनानि ॥ विनर ... मल ... कूरे स्तत

...३

भौ
ध्ययमुपयातः दीपो वा कुदयात्तवर्तिर्दग्धुतः स्नेहः निर्देशः ॥ ६ ॥ इति लग्नभावविचारः ॥ अथ धन
स्थानादिफलमुच्यते विनश्यत्स्वमरनानि कोशोपिच संग्रहस्य ॥ एतत्समस्तं परिचिंत्य भावात्
तनीये धनादि फलं नवनस्तु श्री ... ॥१॥ भानुर्नरस्तनय नालुतनजो धनस्य तु
ननं युतदृष्टे जायते हि मनुजो धनहीनः किंपुनः कृथा शशी क्षितिसुतः ॥२॥ धनालयस्थः
कि लमगलेंदुसुत्वन्दोषदोमंद विलोकनेन ॥३॥ निर्धनस्तु नगतः करोति धना
दिवृद्धिं च बुधेन दृष्टे ॥४॥ धनेदिने शोति धनाति न नकरोति मंदनस्तु दृष्टे ॥५॥ शु
भानि धनानि धन भावसंस्थाना नाना धनागमनानि कुर्युः ॥६॥ गीर्वाणवंद्यो द्विवि
रोपयातस्तो न्यविजः ... विसं करोति ॥ सौम्येन दृष्टो धन भावसंस्थः सोमस्य सूनुर्ध
नहानिदः स्यात् ॥७॥ धनस्थितोऽनेन विलोकितश्च क्रूराः शशांको पि धनादिकानां ॥ प्र
को जितानां कुरुते विनाशं न चेन्नवित्तपतिं ब धनश्च ॥८॥ वित्तस्थितो दैत्यगुरु
करोति वित्तागमं सोमसुतेन दृष्टः ॥ सएव सौम्यग्रहयुक्तो दृष्टः प्रकृष्ट वित्तानि क
रोनराणां ॥९॥ इति जातकाभरणे ॥ अथ रवेत्युतं धनमंदिरं भवति ना विधनः
स्वजनोज्झितः ॥ मुखविकारयुतो नरवरः शठो नृपति चौरजनाद्धनक्षयः ॥१॥ पत्र
शुभखगा धनीयदि शशिता बहुतरः समसाध्यधनः पुमान् ॥ स्वजनतः कलहे ४
नयमगितस्तदस्तु वृद्धिरितः क्षयतां स्ततः ॥२॥ तनुगताश्च शुभा व्ययगाः खलास्त
दनुमिश्रखगा धनभावगाः ॥ स्थिरधनं न हि तस्य करस्थितं गतधनः पुनरेव धनागमी ॥३॥
धनगृहे शुभखेटसमन्विते स्वपतिना च युते न विलोकिते ॥ बहुकुटुंबयुतः सुमहा
श्री

नगृही ५
धनी सुखसमृद्धियुतः शुभदृष्टिवान् ॥४॥ धनगृहाधिपतिः शुभखेटयुक् धनगृहं धन
पः परिपश्यति ॥ वदति हायनषोडशतः परं सुखमहोदय भाग्यधनोदयं ॥५॥ सूर्यारसौम्या
यरिवित्तसंस्था नरं च कुर्वंति मतीप्रहीणं ॥ क्रूरं द्विदारं पिशुनं धनाढ्यं कुरूपा विहीनं गत
स्नेहदं च ॥६॥ इति चिंता [illegible] ॥ सुखसुकृतक्षितिपनिपुणो विनयकुटुंबधरो सदृशः
स्वयुक् ॥१॥ शशिनि वित्तगते बहुतेन बेलवन गृहीतयशोनरः ॥२॥ कुजो जनी नीच
जनाश्रयो वा विद्याविहीनो विकृताननश्रीः ॥ कुटुंबहीनो विधनो विषादी द्वितीयगे
भूमिसुते नरः स्यात् ॥३॥ सुबुद्धितीर्थं विनयः सुधोजनो न स्नानपानासन नीतिसं जा १
मितः ॥ विद्याविनीतो वचसा विचक्षणो जातो भवेच्चेंदुसुतो द्वितीयकः ॥४॥ सुन
यनोऽपुनश्चासउदारधीर्गत नयो सुवचा सुवपुः सुखी ॥ भवति नाविकलः सुखमंडनः
सुरगुरौ धनगे धनगेहभाक् ॥५॥ नानान्नपानशयनाशनसौख्यरूपः प्रताप
विद्याविलासनोद्धामैर्युतः ॥ सुवो कू नितांत परिच्छददोगदोत्र भवेद्द्वितीये भृगुनंदने नरः ॥
॥६॥ आदौ कुटुंबविमुतो विकृताननो नापि त्रोधनरूयकरः कृपणोऽतिमंदः ॥ पश्चा
द्विदेशविगतो बसुवासयाने सुक्तानरोर विसुते धनभावसंस्थे ॥७॥ इति सारावल्यां ॥
धनभाव विचारः ॥ सहोदराणामथ किंकराणां पराक्रमाणामुपजीविनां च ॥ विचार
णा जातकराशिभिर्द्धि स्तृतीयनाम्ने नियमेन कार्या ॥१॥ पापालयं चेत्सहजं समुक्तैः
पापैः समेतं न विलोकितं वा ॥ न भेद्भ्रातः सहजोपलब्धौ स्ताद्विपरीत्येन तदा प्रदिष्टं ॥२॥
नवांशकायेसहजालयस्थाः कला निषिद्धो रिपुसुतप्रदृष्टाः ॥ तावन्मिताः स्युःस

स्थ ५२

हजो नशिन्यास्त्वन्येदिता विपरिकल्पनीया॥३॥ कुजेन दृष्टे रविजेनुजस्थे नश्यंति जा
ता सहजास्तु तस्य॥ दृष्टे च तस्मिन्गुरुणार्गना त्यां शशांकपुत्रे स्यादनुजेषु नूनं॥४॥
सौम्येन भूमीतनयेन दृष्टः करोति नाष्टिं रविजानुजानां॥५॥ शशांकवर्गे सहजे कु
जेन दृष्टे सरोगाः सहजा भवेयुः॥६॥ इति जातकाभरणे॥ सहजभावगताः खलखे
चराः स्वजनबंधुजनैरहितस्तदा॥ अपयशः स्वजनेषु सुखाल्पता भवति ताम
सवान पि मित्रतः॥१॥ सहजं सुतरवेः सुते दिततं भवति कीर्तियुतः स्वजना
नुगः॥ सहजयुक् बहुमित्रसहोदरः सच नरः पशुसेवकयुक् भवेत्॥२॥ सह
जभावगतारिसुतो वणावयगतादशमेप्यखलग्रहाः॥ नहि सुखं पितृमातृपि
तृव्यकं गृहगतं न भवेदिति मनीषिणः॥३॥ यदि गताः सहजेपि खलग्रहाः शुभः
खगैः सहितो न च वीक्षिताः नहि भवंति सहोदरबांधवाः बहुविधाभयपद्द
विचारयुक्॥४॥ सुतनिजेशसुते दितमग्नि [illegible] भवति ज्येष्ठसहोदरसौख्यभाक्॥
स्वपतिनान्सुतं [illegible] सुखमग्रसहोदरजं तदा॥५॥ यदि खलाः प्रबलाः
खलमध्यगं खलयुते दितमग्निगृहं तदा॥ नहि कनिष्ठसहोदरजं सुखं भव पत्र
तिजेष्ठसुखं तु न जायते॥६॥ इति चिंतामणौ॥ सकलसंग्रहतृतीयपण ५
स्वगा स्थिरमतिश्चपलः सहजाश्रयः॥ त्रमदवान् [illegible] सहजाश्रिते विलोक
रोनो करोति सुवाक्सुखी॥१॥ सुपरिधानसुहृल्लसुभवाहनैर्युगुदकोहन

गे४ ३१

रानरतः सदा॥ भवति बंधुगते भृगुजो विधौ परसरखौ [illegible] वनिताविलः॥१२॥
अग्रजात्तरवोहन्यात्पृष्ठजातं शनैश्चरे॥ जातं जातं कुजो हन्यात् यदि जीवो न पश्य
ति॥१३॥ संग्रामजेता विसुहृद्विवादी विख्यातकीर्तिर्गुणवान्नदेहः॥ मुदान्वितश्चं
द्रपराक्रमः स्यान्नरो धरित्रीतनये तृतीये॥१४॥ आपात [illegible] पेतवपुः परिभव आ
त्मबुद्धिपरिदीनमानसः॥ मायामयस्यापि नितं [illegible] नरो भवेत्तृतीयगे चंद्रमसी यने
यदा॥१५॥ सहजगे प्रमदानघगोलसः कृपणता स्वजनेकलितस्तदायी॥ सहजभा
ते वगते स्मररूपजिष्णुसनना [illegible] वनर्जितः॥१६॥ प्रियान्वितः सौख्ययशोवलेपनो
नरोभ्यतो [illegible] परिच्छदैर्युतः॥ अगन्[illegible] रूपरा प्रियंवदो नरो [illegible] वेदासकु
रौ तृतीये॥१७॥ [illegible] देहधारी निचस्वपद्[illegible] पि
[illegible]॥ विस्त्रीशोकबुद्धिरबला सुखदो वदान्यो [illegible] यासुते सहजगे [illegible]॥१९॥
[illegible]॥ सहजं सहजं कुरं स्यात्स्वनाथसौम्ये नगेहे [illegible]॥ पाप हैर
ग्रहयुतं दृष्टं न सहजसंपत्तिकरं न भवंति॥२०॥ यावंतो नवभागाः सहजे [illegible] संख्या
[illegible] ज्ञेयाः सहज [illegible] वाच्या॥२१॥ सहजस्थे रविसुतः कु
जेन दृष्टो विनाशयति जातान्॥ गुरुणा गुरुसंदृष्टः प्रकुर्याति सदैव [illegible]॥२२॥ सौ
म्यः मारकदृष्टः सुहृदान्यपरिग्रहं कुरुते॥ इति चित्रामित्र [illegible] योगात्
[illegible] सारावल्यां सारं [illegible] सहज [illegible]॥ सुहृद्गृहगामनचतुष्प
[illegible] चतुर्थे॥ दृष्टे [illegible] योगतो [illegible]

यत्नेन तेषां ॥७॥ लग्ने चैव यदा जीवो धने सौरिश्च संस्थितः ॥ राहुश्च सहजस्थाने मा-
ता तस्य न जीवति ॥८॥ चंद्रमा यदि पापानां त्रितयेन प्रदृश्यते ॥ मातृनाशो भवेत्त-
स्य यदि नो वीक्षितः शुभैः ॥९॥ लग्ने पापो व्यये पापो धने सौम्योपि संस्थितः ॥ सप्तमेपि च
भेत्पापः परिवारक्षयंकरः ॥१०॥ इति जातकाभरणे ॥ अथ खलाः सुखभावगता य-
था जननिसौख्यहराश्च भवंति ते ॥ शुभविलोकनतः खलु पीडनं जठरवातगदो
रविरभवीत्तथा ॥५॥ हिबुकगाः खलसौम्यखगा यदा हृदयरोगकृतापरितापदा ॥
नृपतिभीतिकरा अपि दुःखदाः पवनगुल्मकराश्च जलाद्भिदा ॥६॥ सुखगृहं यदि भौ-
मसुतस्तथा खलखगैः सहितस्त्विमत्र चेत्‌ ॥ भवति वह्निकृतं जठरे भयं जलस-
मीरणात्‌ कुष्टगदव्यथा ॥७॥ शुभखगाः सुखवेश्मगतास्तथा जननिसौख्यकरास्तदुद्भ-
वे रणात्‌ ॥ नृपतिमानकराः सुखभोगदाः शयनवाहनभोजनयानतः ॥८॥ वेश्मभावपतिरव-
नीचगोऽस्य जन्मनी भवेच्छुभग्रहः ॥ सौम्ययुक्तः शुभखेटनिरीक्षितः तत्सुखं नृपजनात्स-
रितामा ॥९॥ वेश्मभावपतिरेव लाभगोऽस्य जन्मसमये शुभग्रहः ॥ लाभभावप-
तिलग्नगो यदा हेमरत्नभूमिवस्त्रलाभतः ॥१०॥ दशमभावगते धरणीसुते रविसुते
वनिजे हिबुके थवा ॥ जननिमातुलपितृविनाशनं यदि न पश्यति देवगुरुर्भृगुः ॥११॥
इति जातकाभरणे ॥ विवाहतस्तात धनोपहं तां रुङ्भोगवान्‌ वस्त्रसुखैर्विहीनः कुभूप पत्र
पुसेवी कुलगो विबंधुः सुखे चतुर्थे भवतीह जातः ॥१२॥ सुपरिधः सन सुरुतः शुभवाह ९
नैर्युक्त मृदकाहवदान्यरतः सदा ॥ भवति बंधुगते मनुजो विधौ परसरवाससखा

वस्त्रालंकार ९

वनितान्वितः ॥१३॥ परिच्छदन्नातुरसुखैर्विहीनो विवाहहीनो मानसुखोज्झितश्च ॥
प्रभूतदुःखैर्विवृतो मनुष्यो भवेत्कृतिवंशश्चतुरस्तुरीये ॥१४॥ सभाः सदोशो जननी
सवाहनोपेतो विपश्चित्‌ रिपुहा च कार्मिकः ॥ भवेन्नरः पुण्यधारी रिणां वशे निरुग्गृहिमो
शोत्तनये तुरीयके ॥१५॥ स्वजनवाहनभोगसुखार्थयुक्‌ रिपुसमूह विषादहतिकोविदः ॥
भवति नाहिबुके सुरपूजिते बलवता च लता तरुरोपणे ॥१६॥ परिच्छद वाहन बंधुवाह-
नः दमातुसौख्यैर्भृगुरोग निग्रहः ॥ स्वरूपवान्‌ सनेकलाविदुःसको भृगुसुते नारि
वरस्तुरीयके ॥१७॥ बालानिलामयो नरवरो मतुष्टो नानाविधः स्वजनवाहनः
नष्टसौख्यः ॥ स्त्रीनिर्जितो रिपुहतो विबलः कृशांगो पंगो भवेत्कुरूपराता मनु-
जश्चतुर्थे ॥१८॥ इति सारसमुच्चये ॥ तथा च यवनेश्वरः ॥ चंडांशुलग्नाच्चरविश्च
तुर्ये कुर्यात्पितृद्रव्यगृहोपकर्षं ॥ सुखे सुखाकष्टविपत्तिमिंदुर्दद्यात्स्थिरतिं मातृ-
गृहेऽपि च ॥१९॥ जीवः पितृस्थानगृहप्रवृत्तिं भक्तिं सुहृज्जातिगृहास्पदं च ॥ शुक्रः स्व-
दाराश्रयसौख्यवृत्तं स्वगृहस्त्रसौभाग्यगृहं प्रदद्यात्‌ ॥२०॥ बुधस्तु यत्नात्कृतबं-
धुसौख्यैश्च भैः पराबाधहृता विलासं सुदुःखिता शीघ्रगृहाटनानां कुजोऽर्कजो वा
सग्रहालयानां ॥२१॥ पापाश्चतुर्थे परवेश्मसंस्थास्तदादिशंतो न्यैः शुभदैरदृष्टाः ॥ करो-
ति सम्यक्‌ नृपतोपतापं प्रायः स्वबंधुजनजं च दुःखं ॥२२॥ तथा च सारावल्यां ॥ बो-
भवसुतः सुखहीनो दरिद्रसुतो महाजप्रकृतिः ॥ सूर्ये रसातलस्थे शशांकसहितः
तेषु च मित्रहीनः समस्तसुखवर्जितः तथा कुत्सितः ॥ स्थ-
परमान्नजातः ॥२३॥ बंधुजनमित्रहीनः

मे कुजेपास्थ्यश्चतुर्थे भवति नरः सर्वतो जितः ॥२४॥ नृपसम्मानो विख्यातो गृहीतवाक्यः
कुजेरसमन्वितश्च ॥ सूर्यबुधयोश्चतुर्थे स्थितौ सहस्तु बन्धुशिरालक्षण ॥२५॥ प्रीतिनीति
काव्यनिरतः नव्यजनसमं प्रियापोनो ॥ सुखे सुरगुरुबुधयोर्हि बुके वृत्ताचारं नरं कुरुते
॥२६॥ आदित्ये हिबुकस्थे नागाद्यसहिते नवे नरो जातः ॥ परमन्मथशोकाक्रान्तो लोके बद्ध
प्रारब्धिदृश्य ॥२७॥ सूर्यश्चतुर्थराशेश्च निश्चरसन्तुष्टश्चित्ते पुमान् ॥ भवती नीचादरिद्र
हतः प्रेष्यः परबन्धुपरिभूतः ॥२८॥ सजक्षेशे निर्जिल्यो बान्धवसुखवाहनास्पदविहीनः ॥
पातालेशशशिकुजयोर्विकलश्च नरो जातो ॥२९॥ बंधुसुहृज्जनयसुखप्रतापकनकां
श्वरत्नसंयुक्तः ॥ जनयति बोधनसहितो हिबुकोपगतो निशानाथः ॥३०॥ मंत्री नृपसम्मस्था
नसुखबन्धुसमन्वितः ॥ महाविभवसंपन्नश्चतुर्थे जीवचन्द्रयोः ॥३१॥ जलप्रयोग
नाबन्धुसौख्यभाकुसुभगसंयुक्तः ॥ जलयानादवाप्तस्वश्चतुर्थे शशिशुक्रयोः ॥३२॥
श्रेष्ठः स्यात्सम्मतो वारियानेचरवननेनच ॥ मन्दशिशुक्रादितिः जीवश्चतुर्थे चन्द्रमन्दयोः ॥३३॥
मित्रवाहनवित्तानां भोगभाकुशत्रुवर्जितः ॥ जायते बान्धवैर्हीनश्चतुर्थे भौममन्दयोः ॥३४॥
सुकुबान्धवसंपन्नः स्थिरवित्तसुखान्वितः ॥ गुरुदेवरतो भूपसेवी बंधुकुजेज्ययोः ॥३५॥
लग्नेचैव पराजितो धनसौरिर्यदा भवेत् ॥ रफुश्वसहजस्थाने मातातातस्य न जीवति ॥३६॥
भ्रष्टतश्चन्द्रमतिमान् बन्धुमित्रोपपतापरूढ ॥ नवेदुदररोगार्त्तश्चतुर्थे भौमभार्गवयोः ॥३७॥
बंधुपुत्रसुहृद्वैरैरर्दितो मानसपीडया ॥ नानादुःखैश्च संतप्तश्चतुर्थे भौमशुक्रयोः ॥३८॥
सुशिक्षुः सुशीलस्यात्तविंद्वान्नतिसन्नतिः ॥ निर्गुणः कुजेज्ययोर्बंधौ देशशोनृपसंमतः ॥३९॥
बंधुमित्रसुतैर्युक्तो भूपतिसर्वविकोपिनः ॥ कल्याणभाक्सुखी सोमशुक्रयोर्बंधुसंस्थयोः ॥

पानान्नबंधुरहितः स्वजनैश्चातिरस्कृतो भृत्यैर्निर्जितः सौम्यमन्दयोर्हिबुकस्थयोः ॥४१॥
विजितारिसुहृद्वित्तवाहनैः सहितो भवेत् ॥ गुरुद्विजामररतश्चतुर्थे जीवशुक्रयोः ॥४२॥
आरोग्यसच्चित्तबन्धुसुहृद्भिश्चन्द्रयोर्दयी ॥ न चातिधनसौख्यं स्यात्सचतुर्थे जीवमन्दयोः
॥४३॥ मित्रैर्योगमतो वित्तं बंधुमित्रैः सत्कृतस्तथा ॥ नृपतेः सम्मतो याति चतुर्थे शुक्रमन्दयोः
॥४४॥ हिबुकोभुवनसंस्था भूमिसाकर्कपुत्राः दशागृहगतश्चेल्लग्नजातेशशांकात् ॥
भवमहर्षयोत्रः स्तुतकालेजनन्या मरणमुदितसोयं पस्फुटं ना ॥ इति तनेन ॥४५॥ इति बन्धु
भुवनफलं समाप्तम् ॥ बुधिप्रबंधात्मजमंत्रविद्याविनेयगर्भस्थितिनीतिसंस्थाः ॥
सुतालिधनेयाननेनराणां होराग्रन्थैः परिचिंतनीया ॥१॥ सुतालिधनेशभवनं शुभानां
योगेनदृष्ट्या सहितं विलोक्य ॥ संतानयोगं प्रवदेन्मनीषी विपर्ययत्वे हि विपर्ययः स्यात् ॥२॥
संतानभावो निजनाथदृष्टः संतानलाभं शुभदृष्टयुक्तः ॥ करोति पुंसां मशुभैः प्रदृष्टः स्व
स्वामिदृष्टे विपरीतमेव ॥३॥ लग्नेधिपेतीयदिवा तृतीये विलग्ननाथे प्रथमः सुतः स्या
त् ॥ तुर्ये स्थिते तस्मिंश्च सुताद्वितीयः पुत्री सुतो वेति पुरः प्रकल्प्यो ॥४॥ लग्नेविलग्ने
तीयेनालग्नेशोपलब्धमगिमं ॥ तुर्येजभाद्वितीयस्य पुरः पुत्र्यादिजं मचः ॥५॥ द्विदेहसं
स्थाः सगुणौ मन्दजीवौ संतानमादौ जनयन्ति नूनं ॥ एतेपुनर्जन्मविगतास्तुकुर्युः पश्चा
तथा दोगदितं महद्भिः ॥६॥ संतानभावेगगनेचराणां यावन्मितानां मिह दृष्टिरस्ति ॥
स्यात्संततिस्तत्समितान्संदैनराष्ट्रकन्याः प्रमदादिभने ॥७॥ संतानभावोकस
मानसंख्यास्य सन्ततिं वै त्रिवदंति केचित् ॥ निजोच्चमित्रारिगृहस्थितानां दृष्टे
शुभंवास्तुतान्नकानां ॥ नवांशतुल्याप्यपवात्र संख्याद्दृष्ट्याशुभानां धिगुणा

वर्गमा॥ क्षिप्ताचपापग्रहदृष्टियोगा त्रिश्राचमिश्रग्रहदृष्टितोत्र॥९॥ सुतालिसंसनेत्र
वनेयदिस्यात्खलस्यराशिःखलग्रहट्युक्तौ॥ सौम्यग्रहालोकनवर्जितश्च संतानहीं
नोमनुजउक्तरानी॥१०॥ कविःकलत्रेदशमेमृगांकः पातालयाताश्चखलाभवंति॥
प्रसूतिकालेयदिमानवैस्तेसंतानहीनंजनयंतितून॥११॥ सुतेसितांशेचसितेनदृष्टे
बहून्यपत्यानिविधोरपीदं॥ दासीभवान्यात्मजभावनाथेयावन्मितेशोशिशुसम्मि
तिःस्या॥१२॥ सुकेन्द्रनेगेणयुतेसुतप्रवेशमिकेन्दितेवाभृगुचंडभाभ्यां॥ भवंतिकन्याः
समराशिनगेपुत्राश्चतस्मिन्विषमान्विधानौ॥१३॥ मंदस्यराशौःसुतभावसंस्थे
मंदेनयुक्तौःशशिनेक्षितश्च॥ दत्तात्मजाप्तिःशनिवद्धोपिक्रीतःसुतस्तस्यनरस्य
वाच्यः॥१४॥ मंदस्यवर्गेसुतभावसंस्थे निशाकरेस्थेपिचवीक्षितेस्मिन्॥ दिवाक
रेणोशनसानरस्यसुनर्भवासंभवसूनुलब्धिः॥१५॥ शनेर्गृहाःसदनचपुत्रभावेबु
धेक्षितेनारविभ्रमनिजाख्यौ॥ सुत्रोभवेत्तत्रभवोथमोभेगणोपिगोहरविजेनदृष्टे॥१६॥
नवांशकःपंचमभावसंस्थोयावन्मितैःपापखगैःप्रदृष्टः॥ नश्यंतिगर्भाःखलुत
स्यनारणाश्चेद्वीक्षितोनोशुभखेचराणां॥१७॥ भूनंदनोनंदनभावयातोजातंतंचजातंतं प ग्र
नयंनिहंति॥ दृष्टेयदाचित्रशिखंडिजेनभृगोःसुतेनप्रथमोपपन्नी॥ पापान्विताने ८
कामहिता॥ सुतगताश्चशुभास्तुभवंतिद्विदास्त्रपिचसंततिपुत्रफलप्रदाः॥ क्कुतविनाश
करारवलखेचराकुमतिदापसनेपिविलंबदा॥१९॥ तनयगाश्चशुभाखलमिश्रिता ऽभा
रिपुगृहेपरिपुग्रहवीक्षिताः॥ तनयहानिकराश्चभवंतितेप्यचविलंबसुताप्तिक
राश्चते॥२०॥ हृदयरोगविकारकराःकेरीरवलास्तुतगताश्चसुरूपन्सूर्यकारकाः॥ मति

विवेकविचारहराग्रहाःधनहराप्रसवेपुरुषक्षियः॥२१॥ रविशनिक्षितराहुयुतोऽस्त
गसुतपतिश्चखलयाखलवीक्षितः॥ सुतविनाशकरःश्रवणेव्यथावितनुतेचशिर
स्कुरसामयान्॥२२॥ प्रथमजातशिशुंतरणीग्रहस्तदनुहंतिशिशुंजघुमर्कजः॥ धरणिजो
बहुबालकपातरूपबहुखलाःपरिहंतिचगर्तगान्॥२३॥ तनुगतश्चशशीधनगःसि
तोव्ययगतोरविचंद्रसुतोतदा॥ सुतगतस्तमएवतदास्फुटंविलयमेतिचगर्जगतो
र्भकः॥२४॥ यदिभवेत्प्रसवश्चतदाशिशुर्ज्वरविधुंनयरुग्धनहानिदः॥ तनुपतिर्वपं
चमकंटकेत्रितयजाभगतःसुतसौख्यदः॥२५॥ रविकुजौभरवंदितराहवोशनियुता
रस्तनुगास्तनयेयवा॥ उदयतोस्तमुपैतिसुतस्तदाविलयमेतितदानहिसंशयः॥२६॥ रवि
तखगांतरितंतनयंतनुर्नयनरोगकरंपरमत्रतु॥ ज्वलनदीप्यतिसारभयंतथावितनु
तेस्यताचधनक्षयं॥२७॥ रविकुजौतनयेभवतस्तथातनुगतौतनयेकफलप्रदौ॥ नवम
चावगतौरविभूमिजौभवतिलाभगतौतनयेकृता॥२८॥ तनयगेथसुराधिपपूजितेदिन
भृगोनिजमंदिरमाश्रिते॥ तनयभावपतिश्चतदाभवेत्भवतिपंचसुताष्टतपावरवं॥२९॥
गतिश्चिंकचिंतामरणे॥ तथाबहोराप्रकाशे॥ तनयतंयदिचेत्खलमंदिरेखलखगैःसहि
तेचविलोकिते॥ तदतुलाभगृहान्वयथाक्षितविरहितःसुतसम्भूतिविभ्रमं॥३०॥ त्रये
धनुर्धरपंचमभावगा॥ प्रसवसौख्यफलैनचवर्धते॥ भतयाऊखलुपंचमगेगुरौन
दिहदृष्टिफलंसुखमश्नुते॥३१॥ मूर्तिस्थानेचंडभाचंडपुत्रोयुग्मांशस्थौयुग्मराशौग
सौचेत्॥ युग्मस्थानेपूर्वैदवाचिंतश्चात्मकन्यापत्यंतत्रयोगेवदंति॥३२॥ मूर्तिस्थानेद
तपूजप्रसितवाप्रीतांशुक्रेत्पंचमस्थानसंस्थेः॥ सुतिकालेजायतेतस्यकन्यासप्ताष्टोवा
सुरम्यायायुःखगेप्राः॥३३॥ सहजपंचमगश्चनिशापतिस्तनुगतस्तरशिस्तनयेकुजः॥

नवतिर्भग्नेतेभ्रमणीसुतेत दिनस्यसुतोपिनजीवति॥२४॥शुक्राचार्यश्रीउदमायनराशौ
पुत्रस्थानाद्वीक्षितोमध्यराशिः॥स्तानसंस्थितातातंतत्त्वी निर्नित्यंचंद्रस्थान॥संचतोजीशतो
वा॥२५॥षष्ठेत्यरथ्रेषुयदा नवं तिनातेषुचंद्रारस्य निश्चरास्यः अपुत्रतातात्रवदंतियो
गेअवबुधताचापतगाविरजः॥२६॥ नवमगोलाभयोगः॥स्वस्थेनोमपंचमस्थकृतोते
धिरेषुचंद्रेचाष्टमेविनश्येहं॥भृगुस्थानेवाप्यवासूर्यपुत्रेषुनौकन्यानाशमायातितस्य॥२७॥
सूर्येषिदापंचगेष्वजातेमानिश्चरेश्चाघविपक्षेधनस्थेतत्रसूलेप्रतिसुतेनचागैस्थानेनवदे
पंचमतुर्येनासे॥२८॥जामस्थानेपंचमस्थमहीजेष्टष्टस्थौजलधेगोपियत्न॥पातशी
नजायतेगर्भयोगामासोषष्ठिःसप्तानिर्वाखगेशः॥२९॥दशमगेधरणीतनयेथवारवि
विसुतेपिचपंचमभावगे॥धनसुतेसुतलाभगतेखगोत्रवर्तिगर्भगतंचविस्रुत
दा॥३०॥भृगुस्थानेरात्रिनाथोयदास्यात्पुत्रिकालेसप्तमस्थेचमंदे॥मगन्नेशोवाभौ
मयुक्तोयदेवंगर्भस्रावंतत्रमासाष्टिः स्यात्॥३१॥वलायेश्चेत्पंचमस्थानसंस्थरफु
कोडागारस्थयोश्चयत्न॥देवागर्भौलोपितापातमेकाववत्संवाजातमात्रंनजीवेत॥३२॥
सर्वेक्रूरालाभगतावंगताश्चेत्गर्भेशोवाप्यस्तगोयत्रलग्ने॥संतानेद्यक्रूरदृष्टिस्तदै
वपुत्रीपुत्रौजातमात्रंनजीवेत्॥३३॥तनुगतारविराहुकुजाकिनाःसुतगतासहजस्थ
गताअपि॥निधनमेतिसुताःखलुकन्यकास्तदनुकमविशात्रवदेद्गुणं॥३४॥काजो मा
वेपुत्रौनश्चनवाभेशनिस्यात्पुत्रापुत्रीनिवजीवंतितस्य॥लग्नेरिपौवाधनाढ्ये धि
नेस्यात्सुतेचंद्रेजाक्षरीशीर्षरोगी॥३५॥पुत्रार्थसौरव्यैर्विसुतोबलीयानस्त्रवाहिदुर्गे
पुनिवासकारी॥स्वायुरैश्वर्यमतिपयुक्तौमत्येनिवेतनास्यातिपंचमस्थः॥३६॥
नयनसौख्यसुखन्यातिसंयुतोवसनशास्त्रयुतोमनुजोभवेत्॥चतुरतावचने
सुतगेविधौकविवरोविवरोधनाधिकः॥३७॥त्यक्तोर्थविद्यामतिमित्रपुत्रैर्लोलः
खलोवाविकलोविवासीनीचोलसोनर्थयुतोनरः स्यात्पृथिव्यपत्येखलुपंच
मस्थे॥३८॥प्रतापविद्यासुखपुत्रहर्षयुक्तमंत्राभिचारेषुविलेषुकोविदः॥पुमा
नवरेण्याऽसनमडानिर्वृतःस्याद्वौहिणीयेसुतभावसंस्थे॥३९॥सुखसमृद्धियुतो
धृतिमान्सुखीतनुजमित्रपराक्रमसंयुतः॥चतुरताःपठनेसुपटुर्भवेत्तनय
गेनयवेदविदोगुरौ॥४०॥सुखस्वमित्रात्मजयुक्तसुवाहनोगुरुस्वभावोवि
नयीरतोरतः॥मंत्रीश्वरोवाडनदंडकारकोसुतेत्रवेत्पंचमगेबुधेपमः॥
॥४१॥सोन्मादकःसुखसुस्वास्तुतविनहीनोविदेशनिरतोमतिमंत्रयुतः॥विद्या
जितोजडमतिखलुसावलेपोमृत्योत्रवेद्विसुतेसुतधामसंस्थे॥४२॥चंद्राद्वि
लग्नात्परिपून्नाव:स्वनाथसौम्यग्रहयुक्तदृष्टः॥अपत्यसंप्रतिकरोनराणां
तदन्यथास्यात्तदभावहेतुः॥४३॥इतिसारसमुच्चये॥तथाचसारावल्यां॥सुत
भवनमथयुतंयुतंतद्दृष्टंवासुतंकर्तमिहयेपतिषांप्रसवःपुंसांनवत्यवश्यं
नविपरीते॥४४॥संख्यानवीशतुल्यासोम्यांशेतावतिसदापोका॥शुभदृष्टेत
द्विगुणंक्लिष्टापापांशकेथवादृष्टे॥४५॥सितशशिवर्गेस्त्रीस्थेता स्त्रीदृष्टेथवास
मायुक्ते॥प्रायेणदारिकास्यःस्तदन्यपापुत्रसंपत्तिः॥४६॥पवनेत्रमगुरुवर्गे
सुतरासावीरसोत्रवेत्पुत्र:॥लग्नाञ्चंद्रादथवानीर्चीतेतथासौम्यैः॥४७॥अश्रौ
वाचंद्रमानापिविरस्यतेयदिपंचमं॥तदापुत्रस्यपक्षायांपुत्रोनास्तितथैवच॥४८॥

त्र

सौरर्क्षे सौरगणे ऽथवा दृष्टे युक्ते कुजार्कदृष्टिहीने॥ दत्तजं पुत्रं जनयति सुयोषा पण
र विरिष्टः॥४६॥ मंद मंदस्ते मिंदुनिरीक्षिते यदि शानैश्चरस्य पुत्राः॥ दत्तक पुत्रोत्पत्तिः
कृत[illegible]स्तु पस्य यथैव॥४७॥ सप्तमभागेतु कुजे सौरस्तु तेथ हृशानैश्चरेण सुतः स्तकपु
त्रोत्पत्ति चमेसदा भवति॥ कृत्रिमपुत्रं विद्यात्तरोषगृहदर्शनोतीते॥४८॥ बुधपंचमराशौ सूरजक्षु
यैव लत्रसंयुक्ते॥ लोहितदृष्टवान्याजातस्यसुतो धर्मजन्मनः॥४९॥ चंद्रे सौम्यांशगतेभौमस्य
मंदावलोकिते भवति॥ गुलीत्पन्नं पुत्रं शेषग्रहादर्शनायातिमुनिवचनात्॥५०॥ शशांनिवर्गस्थे
चंद्रेश्वरि युक्ते पंचमेपरासौरे॥ रवि युक्तान्यां दृष्टे पुत्रः पौनर्भवो हि भवति॥५१॥ तस्मिन्ने
व भौमे भानिवर्गस्थे निरीक्षिते रविणा॥ पुरुषस्य भवति पुत्रो परिविद्धश्चेति मुनिवचनात्॥५२॥
वर्गेरवि चंद्रस्याये संयुक्तौ दृष्टे भानिपुत्रः कथितः सहोढश्च॥ पापैर्बलिभिर्युक्ते पापर्क्षे पं
चमे यदा हासते पुत्राः॥५३॥ जीवः पंचमभवने जातं जातं विनाशयति पुत्रं॥ दृष्टोपि द्वैव गुरु
णा प्रथमं सितेन च सर्वसंदृष्टः॥५४॥ पापैर्बलिभिर्युक्ते पापर्क्षे पंचमे तथा लग्नभवने जातोपुत्रः
पुरुषः [illegible]सोन्यग्रहदर्शनायाते॥५५॥ धनजननसुतविहीनः पंचमस्थः पापैर्भवति विहृत
एव सत्ता सुतेतत्र जंतु॥ दिवसस्तुते वाप्यभिनिः पु[redacted]ता सूहाभेदे होबुधगुरुराशौ श्चकैः
सौख्यसंपज्ञानाद्यः॥५६॥ एक पुत्रो रवौ भौमे चंद्रे पुत्रसुताद्वयं भौमे पुत्रान्त्रयो वाच्या॥ बु पत्र
जे कन्या चतुष्टयं गुरौ पंच सुताः ज्ञेयाः षट् पुत्री भृगुजः स्तथा शनौ पुत्री भवेत्सप्तकाधि १०
तं गणकोत्तमैः॥५७॥ इति पंचमभावविचारः॥ वैरि ज्ञातक्रूरैक सन्नियानी चिंताशंका
भावलानां विचारः॥ हिरापारावारपारं प्रयाति रे तत्सर्वे शत्रुभावे विचिंत्यं॥१॥

बु

दृष्टियुतिर्वीरवलस्तरेवचराणां प्रराति भावे विवेकं [illegible]ने स्यात्॥ अशुभग्रहाणां शुतदृष्टेरा
शत्रुद्धेमे पाममयसंभवश्च॥२॥ इति जातकाभरणे॥ रिपुगतं खलखेटचतुष्टयं रूपरस्त्र
विपदुमाणस्य च॥ अथ चसौम्यखगैर्युतवीक्षिते विविधरोगकं च विधुस्तदा॥३॥ कटि
विकारकर्तो बहुरोगदाच रणा गुह्यगुदामयकारकः॥ रिपुगताश्च शुभाशनिसंयुताय
दि नवं [illegible] तापव नम्रया॥४॥ शनि कुजौ रिपुगो पवनो [illegible]तं भवति शूलमसृक् च वदना
रम्॥ तद्रुरत्र नयं नृपपीडनं च जनराशौ मलीकवचोपि च॥५॥ इति चिंतामणौ॥
मूर्तिस्थरौ विरायुतः सतशो विख्यातकिर्त्तिर्जितरागनिपुष्टः॥ शीतीश्वरोवा सचि
विकमान्यो नरौ तवे ध्वैते रिपुरिपुस्थेत॥६॥ बहुरिपुः स्मरवक्रिटतापसोजठ
रशोगभीपीडितविग्रहः॥ रिपुगते विजनौ रजनीपतौ निधनतापसहान
न॥७॥ मंत्री सुरूपः प्रचुरोदराग्निस्थवंधुमध्ये विजयी बलिष्टः॥ सुख्यायतांशः
प्रजनेन्मनुष्याः [illegible]धीमहीजे खलुशत्रुयाते॥८॥ निनाद वरा भयजित्तकुजो
न्यकोविनष्टशोकः॥ कुशालोलसः सरूकूपलाभिमस्याच्छिरारात्तिविग्रहोन
रो लब्धनेत्वषष्ठगते च बोधने॥९॥ स्तशतनुः विजितो मृगनेत्रयैः बहुगदः
परदशारतो जडः॥ भवति षष्ठगते धिषणो पुमान्नश्चहितदाहितदास्यकरोल
सः॥१०॥ स्त्रीणामनिष्टः प्रचुराहितोल्पधीरतोरतिनिर्विजनेनिरोकृतः ध
र्मोजितः पापकथी च वक्ष्को दीर्घग्वाल्मजे रिरिगते भवेन्नरः॥११॥ बकोश
नोविषमशीलधरप्रतापी कंदर्परूपसमनिग्रहदृष्टचेष्टः॥ विख्यातकदिति

॥ १ ॥ ४२

तस्य स्थितारिपवः कोणेन रक्ष्मनि षष्ठमे वेश्म युक्ते ॥ ४ ॥ तथान्य यवनः ॥ षष्ठ
स्थितो क्लो विषशस्त्र ति रुडोपश व्यसनोपतप्तः ॥ तथा शस्त्रघातादितः शीस
दंतो सुताद्रि रुवेष्टन रोगरूतांगः ॥ ३ ॥ एकादशस्थानगे रुजो विकारे षष्ठे दोषु पञ्चन्या
धि .. तप्तदेहं ॥ सपनशोष रूयमूत्तरु स्यात् दत्रैव स्थयोणि विमिश्रमूर्त्तिः ॥ ४ ॥
मीनांशके भूवमृगांशके वा चंद्रस्थितो त्रैनहि पापदृष्टः ॥ कजासु कुष्टादि विनष्ट
देहमिष्टे स्थितः कंडुविकारि जंतुः ॥ ५ ॥ षष्ठे भवे वृश्चिककर्कटांशे कुजे स्थितो
हृद्रुगार्द्दितांगः ॥ सौरे स्थितो मारुतशोषितार्त्ति रुडो गिणां सूर्यगृहांशकस्थः ॥ ६
रिष्फं क्रयोर्वक्रुजः षष्ठे विलग्नाच्च निविदितः सौम्ययुते स्थितो नो भवेन नान्यैस्तम
रिणैनयं ॥ ७ ॥ इति शारावल्यां रिपुभावविचारः ॥ रत्नगुणांश्चापि वरिक्रियाश्च
जायाविचारागमनभ्रमाणां ॥ शास्त्रान्तवी सोहि विचार राशि कलत्र भावे किल एवं
मितत्व ॥ १ ॥ मूर्त्तेः कलत्रस्य नवांशको वा द्विषट्कलाभूपति लवः शुभानां ॥ अनेन यो
गेन हि मासु ...नां स्यादंगनानाम् चिराद्वाप्तिः ॥ २ ॥ सौम्यैर्युक्तं सौम्यनं सौम्यदृष्टं
जायागं ... ना मंगनाप्तिः ॥ क्रूर्यान्दृने वै परिस्याद्भावोप्तिश्चत्वेन प्राप्ति कालप्रजा
प ॥ ३ ॥ ... बद्धये मा रिपुमंदिरे वा दिवाकरेदृनवनस्तदानी ॥ स्यान्मानवस्या
प ॥ ३ ॥ ... तद्धये मा रिपुमंदिरे वादिवाकरे दूनभवनस्तदानीं ॥ ४ ॥ गंडांतकाले च कलत्र भावे भृगोः सुतेल
एकएव नार्या विचैके तिवदंति संतः ॥ ४ ॥ गंडांतकाले च कलत्रभावे भृगोः सुतेल
ग्नगतेऽर्कजाते ॥ वंध्यापतिस्यान्मनुजस्तदानीं शुक्रे स्थिते नो भवने शुभानां ॥ ५ ॥ म
ग्नगलेऽर्कजाते ॥ वंध्यापतिस्यान्मनुजस्तदानीं शुक्रे स्थितेनो भवने शुभानां ॥ ५ ॥ म
पालये नाम सना लये वा खलेषु बुध्यालय गेहि मांशो ॥ कलत्रहीनो मनुजस्तन्दजो विव
र्जितः स्यादिति वेदितव्यं ॥ ६ ॥ सप्तति काले ... भावे यम सप्तमो तनयस्य भवने ॥

ताभ्यो ग्रहदृष्टव्यभिचार क ... ली स्यात् ॥ ७ ॥ शु ... शुक्रो चक
लत्र स्थो कलत्रहीनं ... वयसो विरामे कामे च रामोस
नते मनुष्यः ॥ ८ ॥ शुक्रेंदु जीव शशीजाः सकलैः स्थितिस्थाद्यो न्यां कलत्रे भवनेच त
कचेन ॥ ९ ॥ गृहे विषमे नेष्ववितो कितेवा संतिस्त्रियो भवनवर्गे रवगस्य
भावः ॥ १० ॥ चंद्रादि लग्नाच्च खलाः कलत्रे हन्युः कलत्रेबलयोगतस्ते ॥ चंद्रा
र्कपुत्रो च कलत्रसंस्थो पुनर्भवा स्त्रीपरिलब्धिदोस्ते ॥ ११ ॥ कलत्रभावेशनवां
शतुल्यान रस्यनार्यो गृहवीद्रुशणत्ता ॥ एकेव भौमार्कनवांशके च जामित्र
भावस्थे बुधार्कयोर्वा ॥ १० ॥ महीसुते सप्तमभावयाते कांता वियुक्तः पुरु
षः स्यात् ॥ मंदेन दृष्टे म्रियते पिलब्धास्तु भगहा लोकनवर्जिते स्मिन् ॥ १२ ॥
शुक्रे स ... सायुते कलत्रे बंधगनाप्तिर्न सुवीदरोन ॥ शुक्रे स्थिते सौम्य
गरोगन ... प्ता भवाः शुभवीक्षरोग्नो ॥ १३ ॥ पत्नीस्थगौ न यदा राहुः पाप
सुगेनव ... नी योगस्तदानस्याद्भूता पि म्रियते चिरोल ॥ १४ ॥ षष्ठे च भ
वने भौम ... संतव ॥ अष्टमे च यदा सौरिस्तस्य भार्या न जीवति ॥ १५ ॥ अद
लिजातका नरस्य ॥ मदगता अपि पापखगा यदा द्यितय सह निवसुखं ल भेत ॥
शुभ खगाद यिता ... रवः कार का शशिनि सुंदर रूप गुणालया ॥ १५ ॥ गुरु
सिता वपि चंद्रसुते स्थितौ मदगतौ वनिता चतुरा तदा ॥ स्थित मुखीन वव
... विभूषणालकु ... मवती भवेत ॥ १६ ॥ रवलयुते स्थित मस्तग्र

२४३

त्र तद्वीशस्वलग्नगृहं चेत्स्वलग्नेरितां मन्यया॥ चपलमतिकलत्रमप्यानरस्त्रपल्लभा
११ शोत्परदारसुतः॥ त्रीशनिकुजमदगो मदनाधिपो निधनगो प्यरिपुव्य
यगो पवा॥ मरणे ते तदास्य केलत्रतस्त्वथरिपुर्निजदावनितावदेत॥१९॥
मदग्रहंरविपुत्रयुतेक्षितं नवतिगुह्यगुदामयमेहकृत्॥ रविकुजावपित
१५ गृहवर्णविलग्नगतावथुलोंछन कारका:॥१६॥ स्वसुहृदा कलहः स्वज
नि:परं (दितिकाउ) (हेतांग:)॥ अजुशालकबंधुतिः॥ परिवदंतिपरस्परमेनवाधनकुन
सुमहीसुतकुजस्या॥२०॥ भवतिसप्तमतावगतः खलः प्रसवलग्नगतप्रद्युरक
लग्नतत ये॥ रशितापिमतावदेयितात्तदा खलु वदेदपरापिनजीवति॥२१॥
एकापत्या मृतापत्या वंध्यापत्यानपत्यता॥ मृतः पुत्रत्वमित्येते पंचधाप्रपत्यजातयः॥२२॥
मृतिचिंतकचिंतामसौ॥ तथाच सारसमुच्चये॥ कांता विपद्रुजरुशरीरधारीरोगा
चिंतिताधरतो विनेता निरर्थको राजगृहे होचिंताप्रद्युत्तनेद्यूनगतेनरस्याव
॥२३॥ असितगेहिमरोचिषसप्तमे भवति नाबकुदिन्यरुगार्दितः॥ स्मरयुतः पत्र
सुभगः सुखिनः सितेप्रियनवायनचारुकरेऽकितः॥२४॥ मृतः प्रियो मार्गेर १२
तोतिदुःखी कुसंगकुस्त्रीविरहेनतप्तः॥ स्वल्पायुरातंकनृशंसकर्मानोमेत
वेस्मरलग्ने प्रवासः॥२५॥ अनेकविद्वांसक लाकलान्वितां प्रजामयीनाति
उकोद्वीशुनी॥ नायु॥२६॥ [illegible] शशांकजेन्वात्र [illegible] संगले॥ स्री॥